

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 1, Dharmashastra
(याज्ञवल्क्यस्मृतेराचाराध्यायः-मिताक्षरासहितः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) षड्विधस्मार्तधर्मान् संक्षेपेण विवेचयत ।
- (२) विवाहानां भेदान् यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- (३) समावर्तनानन्तरं कीदृशी कन्योद्धाहयेति मिताक्षरादिशा प्रतिपादयत ।
- (४) स्त्रीधर्मान् प्रतिपाद्य द्वितीयपरिणयने हेतून् निर्दिशत ।
- (५) गृहस्थधर्मान् संक्षेपेण लिखत ।
- (६) भक्ष्याभक्ष्यविषये याज्ञवल्क्योक्तं मतमुपस्थापयत ।
- (७) अनध्यायान् प्रतिपादयत ।
- (८) श्राद्धस्य स्वरूपं कालञ्च प्रतिपाद्य श्राद्धभेदान् निरूपयत ।
- (९) श्राद्धभोज्यान्नान् ब्राह्मणान् निर्दिशत ।
- (१०) राज्यस्याङ्गानि प्रतिपाद्य दण्डभेदान् विचारयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 2, Dharmashastra

(कौटलीयार्थशास्त्रस्य प्रथमाधिकरणम्, गौतमधर्मसूत्रं सम्पूर्णम्)

Time : 3 hrs.

Max. Mark:

100

(Write answers in Answer booklet only)

विभाग: - 'क', कौटलीयार्थशास्त्रम्

I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x10=50

- (१) व्यसनेऽभ्युदये च का विद्या बुद्धिमवस्थापयतीति स्पष्टीकुरुत ।
- (२) यथाग्रन्थं वर्णधर्मान् लिखत ।
- (३) अजितेन्द्रियस्य राज्ञः दुर्दशां सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
- (४) उपधासु धर्मोपधां निरूप्य तन्नियुक्तिं विवृणुत ।
- (५) गुढपुरुषस्वरूपं तद्भेदांश्च लिखत ।
- (६) मन्त्रभेदप्रकारं यथाग्रन्थं लिखत ।
- (७) दूतधर्म संक्षेपेण वर्णयत ।
- (८) कौटिल्यस्य परिचयं संक्षेपेण उपस्थापयत ।

विभाग: - 'ख', गौतमधर्मसूत्रम्

II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3x10=30

- (१) वर्णधर्मान् यथाग्रन्थं विमृशत ।
- (२) द्रव्यशुद्धिप्रकारं विचारयत ।
- (३) पञ्चमहायज्ञान् विवृणुत ।
- (४) स्त्रीधर्मान् संक्षेपेण लिखत ।
- (५) के पतिताः ? तेषां स्वरूपं लिखत ।

III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।

2x10=20

- (१) चान्द्रायणव्रतं यथाग्रन्थं विशदयत ।
- (२) स्नातकस्वरूपं विलिख्य तद्धर्मान् लिखत ।
- (३) गौतमोक्तदिशा अनध्यायान् प्रतिपादयत ।
- (४) गौतमोक्तदिशा पापकर्मणि विलिख्य तन्निराकरणोपायान् विचारयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 3, Dharmashastra

(मीमांसापरिभाषा कृष्णयज्वकृता, कमलाकरभट्टकृतनिर्णयसिन्धोः प्रथमपरिच्छेदः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

विभाग: - 'क', मीमांसापरिभाषा

I. पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । 5x10=50

- (१) धर्माधर्मयोः लक्षणं सोदाहरणं निरूपयत ।
- (२) प्रयोगविधिं विचारयत ।
- (३) परिसंख्याविधेः स्वरूपं सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
- (४) कर्मभेदान् यथाग्रन्थं विवेचयत ।
- (५) शाब्दीभावनां सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
- (६) विकल्पे दोषाष्टकं प्रदर्शयत ।
- (७) मन्त्राणां प्रयोजनं यथाग्रन्थं लिखत ।
- (८) सोदाहरणं श्रुतिलिङ्गयोर्बलाबलं विवेचयत ।

विभाग: - 'ख', निर्णयसिन्धोः प्रथमपरिच्छेदः

II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । 3x10=30

- (१) संक्रान्तिभेदान् प्रदर्श्य तत्र पुण्यकालान् निर्दिशत ।
- (२) मलमासस्य स्वरूपं विलिख्य तत्र वर्ज्यावर्ज्यं विचारयत ।
- (३) युग्मवचनं व्याख्याय तेन सह कर्मकालवचनस्य बाधे निर्णयं विवृणुत ।
- (४) एकादश्या अष्टादशभेदान् विवृणुत ।
- (५) व्रतारम्भकालं निर्णय्य नक्षत्रव्रतकालं प्रतिपादयत ।

III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ । 2x10=20

- (१) ग्रहणकालं निरूप्य तत्र भोजननिषेधव्यवस्थां यथाग्रन्थं लिखत ।
- (२) पक्षयोरुपयोगं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- (३) एकभक्तव्रतस्य स्वरूपं कर्मकालञ्च निर्णयत ।
- (४) विकृतीष्टिकालं कमलाकरदिशा निरूपयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 4, Dharmashastra
(जीमूतवाहनकृतो दायभागः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) पितृधनविभागकालं जीमूतवाहनदिशा प्रतिपादयत ।
- (२) सवर्णभ्रातृणां विभागप्रकारं जीमूतवाहनदिशा प्रकटयत ।
- (३) स्त्रीधनस्य स्वरूपमुल्लिख्य तद्भेदान् प्रदर्शयत ।
- (४) अविभाज्यधनानि यथाग्रन्थं लिखत ।
- (५) जन्मस्वत्ववादं निरस्य स्वाम्युपरमस्वत्ववादं प्रतिपादयत ।
- (६) अपुत्रधनाधिकारिणो यथाग्रन्थं निर्दिशत ।
- (७) संसृष्टधनविभागप्रकारं यथाग्रन्थं विवृणुत ।
- (८) द्वादशविधेषु पुत्रेषु पुत्रिकापुत्रस्य स्वरूपं भेदांश्च प्रतिपादयत ।
- (९) दायभागग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत ।
- (१०) वानप्रस्थयतिब्रह्मचारिणां धनेऽधिकारिणो निरूपयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 5, Dharmashastra
 (याज्ञवल्क्यस्मृतेः व्यवहाराध्यायः, मिताक्षरासहितः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) व्यवहारस्य पादचतुष्टयं मिताक्षरादिशा प्रतिपादयत ।
- (२) पक्षमासान् प्रदर्श्य उत्तरभेदान् प्रदर्शयत ।
- (३) पश्यतोऽब्रुवतो भूमेर्हानिर्विंशतिवार्षिकी ।
 परेण भुज्यमानाया धनस्य दशवार्षिकी ॥ इति श्लोकं मिताक्षरादिशा व्याख्यात ।
- (४) दिव्यप्रमाणस्य प्रामाण्यं प्रतिपाद्य दिव्यभेदान् निरूपयत ।
- (५) अष्टादशविवादपदानि यथाग्रन्थम् आलोचयत ।
- (६) स्वत्वस्य स्वरूपमुल्लिख्य तद्धेतून् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
- (७) पितृधनविभागकालं पितामहधनविभागकालञ्च मिताक्षरोक्तदिशा प्रतिपादयत ।
- (८) पुत्रभेदान् मिताक्षरादिशा विचारयत ।
- (९) अप्रजः स्त्रीधनाधिकारिणः प्रदर्शयत ।
- (१०) सीमाविवादे निर्णयं विवृणुत ।

000